

Uvodnik ob 60. obletnici revije Geologija

Spoštovana bralka, cenjeni bralec.

V veliko zadovoljstvo in ponos mi je pisati ta uvodnik, ki ga pravkar berete. Periodična znanstvena revija Geologija, revija ki je več generacij slovenskih in jugoslovanskih geologov učila bogatih spoznanj stroke ter nam odkrivala skrivnosti naših kolegov, praznuje letos svoj šestdeseti (60.!) rojstni dan.

Tako kot vsaka revija, ki je doživela tako častitljivo starost, je tudi Geologija tekom svojega obstoja doživljala več evolucij, uredniško, avtorsko, vsebinsko, oblikovno in tudi jezikovno. Od začetka izhajanja revije, davnega leta 1953, so se zvrstili štirje glavni in odgovorni uredniki, prof. Štefan Kolenko (1953–1982), prof. dr. Stanko Buser (1983–1997), izr. prof. dr. Bojan Ogorelec (1998–2009) in doc. dr. Mateja Gosar (2010–danes). V veliko pomoč glavnemu uredniku je Uredniški odbor, ki so ga do leta 1994 sestavljali domači, po tem letu pa tudi številni ugledni tuji strokovnjaki s področja geologije. Istega leta je bil razširjen tudi nabor domačih recenzentov razširjen s tujimi in tako postal mednarodni recenzentski odbor. V starejših letnikih revije so prevladovali prispevki v slovenskem, občasno tudi v nemškem in hrvaškem jeziku, v zadnjih petih letih pa se je tehnična prevesila v prid prispevkom v angleškem jeziku, kar je sicer približalo prispevke iz Geologije širši množici izven naših meja, obenem pa okrnilo tradicijo skrbi za slovensko geološko izrazoslovje in njegov razvoj. Pred petimi leti je revija spremenila tudi svoj format na A4, s čimer smo privzeli standardno obliko večine znanstvenih revij. V šestdesetih letih je revija izhajala z različno periodiko. Med leti 1953 in 1977 ter 1983 in 1999 je revija Geologija izhajala enkrat, v obdobjih med 1978 in 1982 ter od 2000 do danes pa dvakrat letno. Skupaj je tako izšlo šestinpetdeset števil v triinšestdesetih zvezkih. Ob štiriinpetdeseti številki je izšel dodatek avtorja izr. prof. dr. Bojana Ogorelca, Mikrofacies mezozojskih karbonatnih kamnin Slovenije, ob štirideseti in petdeseti obletnici revije pa smo izdali kazalo s celotnim pregledom do takrat objavljenih prispevkov, ki ponuja pregled v zgodovino, razvoj in trende raziskav in pisane geološke besede v zadnjih desetletjih.

Podatek, da je v triinšestdesetih zvezkih več kot 600 avtorjev, od tega dobra tretjina tujih, predstavlja blizu 900 znanstvenih in okoli 300 strokovnih prispevkov, govori o popularnosti revije Geologija v geološki stroki, o njenem pomenu za slovenski prostor ter pomenu za razvoj in ohranjanje slovenskega geološkega izrazoslovja. Kljub podatku, da ostaja večidel avtorjev prispevkov v Geologiji iz domačih logov, pa se iz leta v leto povečuje število prispevkov, ki predstavljajo rezultate in dognanja, pridobljene v okviru raziskav mednarodnih ekip. Ta trend kaže na uspešno (so)delovanje slovenskih geologov v mednarodnem prostoru in učinkovito obojestransko izmenjavo znanja.

Na podlagi izmenjave medknjižničnega gradiva pošiljamo revijo Geologija na 189 tujih in štiriindvajset domačih naslovov. Da bi zagotovili čim širši dostop do prispevkov, objavljenih v reviji, smo leta 2008 prost dostop do njih omogočili preko spletnega portala (www.geologija-revija.si/), obenem pa uredili indeksiranje prispevkov iz Geologije v številnih mednarodnih bazah – *Directory of Open Access Journals* (DOAJ), *GeoRef*, *Zoological Record*, *Geoscience e-Journal*, COBISS in EBSCO. Večjo prepoznavnost in odmevnost prispevkov smo v letu 2011 dosegli s članstvom v mednarodnem združenju PILA (*Publishers International Linking Association*). Kot člani sistema *CrossRef* smo pridobili DOI – identifikator digitalnega objekta, katerega smo pripisali vsem člankom revije Geologija do vključno leta 1990 (trideseta številka). V prihodnje nas čaka še en, verjetno najpomembnejši izziv – vključitev v skupino revij z znanstvenim indeksiranjem citiranosti prispevkov (*Science Citation Index* – SCI), torej pridobitev mednarodno priznane ocene znanstvene kakovosti revije – *Impact Factor* (IF).

Morda bo kdo zamahnil z roko rekoč, da šest desetletij res ni veliko. A vendar, če pomislimo, da je cilj Geologije vseskozi ostalo, poleg prenosa znanja v strokovno javnost, tudi bogatenje slovenskega jezika z geološkimi pojmi in izrazi, da je večina prispevkov usmerjena v razumevanje zgradbe in zgodovine slovenskega ozemlja, in da je kot taka revija Geologija preživela vse vzpone in padce, vse tegobe anglikacije in globalizacije ter vse prisiljene primerjave z (ne)sorodnimi slovenskimi revijami iz drugih, po raznovrstnosti in bogatosti slovenskega besedišča neprimerljivih znanstvenih ved ali področij, si lahko brez kančka strahu in sramu čestitamo. V rokah namreč držite popoln empiričen dokaz o preživetju revije, ki simbolizira preživetje nekega majhnega znanstvenega področja v darvinistični raziskovalni pokrajini današnje družbe. Vsi, ki kakor koli pomagamo pri njenem vsakoletnem porodu si srčno želimo, da bi tudi v prihodnje našla lahko pot do bralčevih polic in da bi šelest njenih listov ob prebiranju nadobudnih in zadovoljnih bralcev še naprej bogatil čedalje večjo tišino v slovenskem jeziku osmišljenega naravoslovnega raziskovalnega prostora.

SREČNO!

doc. dr. Marko Komac